Independența, limba și demnitatea

Azi trăim rău nu pentru că am dorit să avem tricolor, limbă de stat și alfabet latin, ci pentru că vechiul sistem politic și economic începuse a se destrăma vertiginos încă înainte de ieșirea scriitorilor în apărarea demnității noastre naționale, pînă la urmă dispărînd definitiv, nouă revenindu-ne sarcina de a ne croi viața pe nou, în mod neobișnuit și... greu.

DOUĂ sărbători, proclamate oficial în urma unor eforturi colective de mare amploare, vin să ne spună că la 27 și 31 august avem zile de odihnă, altfel zis — de sărbătoare.

Dar eu unul nu mă voi odihni. Pentru că n-am meritat. Și nu voi serba. Pentru că n-am ce serba.

Voi munci înzecit. Pentru ca, măcar peste ani sau decenii, în viață sau în mormînt, să am dreptul de a mă odihni în voie și de a serba cu plăcere la 27 și la 31 august.

Pînă atunci să ne gîndim cu toții, dragi compatrioți, că nu sîntem nici pe departe independenți de Rusia și de ruși, de armata a 14-ea rusă și — în ultimul timp — de încă vreo cîteva batalioane tot ruse invitate (prin Convenția semnată de Președintele Snegur la 21 iulie a. c.) chiar de noi, ca să ne păzească de... rușii lui Smirnov.

Nu sîntem independenți de capriciile ocupanților care își imaginează că, de vreme ce Suvorov a cucerit pămîntul nostru, geto-dac, de la turci, acesta a devenit în mod automat rusesc («iskonno russkaia zemlea»). Nu sîntem independenți de cazacii care vin fără nici o sfială pe pămîntul nostru, pentru a ne înjosi și chiar omorî. Nu sîntem independenți de toți acei care, în loc să citească, să studieze, să discute și să înțeleagă «cartea Moldova de peste Nistru — vechi pămînt strămoșesc» de Nicolae Dabija (Chișinău, ed. «Hyperion», 1991), au ars-o demonstrativ și nerușinat. Nu sîntem independenți de acei soldați ruși, care și în prezent, după încetarea focului pus la cale de Smirnov și smirnovișți, se plimbă liber pe ulițele satelor noastre de peste Nistru, purtînd la mîneci semnul «MS» («mirotvorceskie sîlî», ceea ce ar vrea să însemne forțe ale păcii) și continuînd să schingiuiască românii (ei se mai numesc moldoveni, și să fie sănătoși să se numească și de acum înainte moldoveni în sensul în care alți români se numesc bucovineni, ardeleni, maramureșeni etc.) numai și numai pentru faptul că n-au împărtășit și nu împărtășesc politica de genocid a rușilor ajunși la putere în Transnistria și a celor care i-au susținut și-i susțin în continuare din Moscova, inclusiv din închisoarea «Matrosskaia tișina». Ba nu sîntem independenți nici măcar de conaționalii noștri căzuți poate pentru totdeauna în mrejele mentalității bolșevice, de nu vor sau — și mai rău — nu pot să înțeleagă că trăim rău nu pentru că am dorit să avem tricolor, limbă de stat și alfabet latin, ci pentru că vechiul sistem politic și economic începuse a se destrăma vertiginos încă înainte de ieșirea scriitorilor în apărarea demnității noastre naționale, pînă la urmă dispărînd definitiv, nouă revenindu-ne sarcina de a ne croi viața pe nou, în mod neobișnuit și... greu.

«Pe nou» înseamnă neapărat și independent. Adică să fim stăpîni la noi acasă.

Or, anume în clipele cînd ne-au înțeles dorința de a ne simți odată stăpîni (a ne vorbi frumos și a ne scrie corect limba strămoșească, a produce mai mult și a consuma după posibilitățile oferite de rodnicia pămîntului natal și de hărnicia țăranului nostru etc.) rușii de la Tiraspol au pornit grevă împotriva istoricelor hotărîri despre limbi.

Despe limba noastră, pe care doream s-o întoarcem la viață, să-i simțim farmecul nu numai la bucătărie.

Rușii au înțeles că nu vom mai dori să bîiguim o exprimare deocheată care ne prezinta drept ființe inferioare, cu o gîndire la fel de odioasă ca și vorbirea, de care ei, monolingvii, să rîdă și cu spatele. Și și-au zis că nu e bine ca românii (în limbajul lor: moldovenii) să vorbească limba lor străveche, ci să fie buni să se exprime în continuare cum ne deprinseseră tot ei, rușii, de ajunseserăm să ne «zvonim» și să ne «predlojim sfidanie» etc.

Și — să vedeți! — au biruit.

Au biruit rușii. Acei care n-au vrut, nu vor și nu se văd semne că vor dori vreodată ca limba noastră să devină în adevăr de stat, noi cunoscîndu-ne-o bine și vorbind-scriindu-ne-o corect.

Au biruit, după cum ne convingem la prima ieșire în stradă, pe lanul de roșii, în livadă sau între muncitorii băștinași păstrați ca prin minune la fabrici și uzine. E de ajuns să deschidă gura o colhoznică sau o muncitoare, ca să afli că e vremea «abedului» sau că «și-a vîpolnit norma și-i vseo». Au biruit, după cum ne convingem la parcurgerea inscripțiilor de pe fațadele instituțiilor, întreprinderilor, organizațiilor, unde continuă să domnească marea și viguroasa limbă... rusă.

Bine, bine, poate replica oricare cititor al acestor rînduri, mai cu seamă în preajma sărbătorii din 31 august, dar ce face Departamentul pentru funcționarea limbilor?

E adevărat că acest Departament trebuie să-și intensifice activitatea, perseverînd în supravegherea și corectarea documentelor (formularelor) începînd cu organele cele mai înalte, în controlul riguros asupra respectării și — principalul — realizării practice a hotărîrilor despre limbi. (Cunoaștem o seamă de acțiuni concrete ale Departamentului în acest sens și le salutăm din toată inima).

Dar... nu cumva așteptăm cu toții, împreună cu colhoznicii și muncitorii la care neam referit mai sus, ca să vină Departamentul să ne explice că nu e vremea «abedului», ci **a prînzului** sau, dacă doriți, **a amiezii** și că norma poate fi **realizată, îndeplinită, în cel mai simplu caz făcută**, după care te poți bucura în voie că **ai terminat pe ziua dată, îi-ai încheiat schimbul de lucru** etc?

Nu, nu mă limitez la bieții oameni supraîncărcați cu muncile simple, grele și, ca de cînd lumea, nerăsplătite. Nu-i cruț de greșeli și imperfecțiuni nici pe conducătorii de vîrf ai Republicii, nici pe parlamentari și, desigur, nici pe colegii de breaslă — scriitorii, cînd se întîmplă să se exprime defectuos.

Nu vreau să trec sub tăcere lipsa de atenție și de răspundere a editorilor, cînd nu observă greșelile de tot soiul din cărțile aprobate spre publicare.

Nici gînd să mă alin cu careva iluzii în privința înfloririi, prosperării și altor procese dorite referitoare la limba noastră cea care abia tinde să devină română, cum a fost și trebuie să rămînă prin origine și prin definiție.

CI ÎNCHEI prin a mai accentua o dată că nici la 27, nici la 31 august n-avem dreptul să ne odihnim și — mai cu seamă — să serbăm. Avem numai datoria de a lucra în sudoarea frunții și — principalul — a minții pentru ca fiecare, dar absolut fiecare dintre noi, începînd cu Președintele, cu Prim-ministrul și terminînd cu cel mai modest paznic-pensionar, să cugete adînc asupra destinului Independenței declarate și al Limbii strămoșești legiferate (parcă) drept limbă de stat pe teritoriul republicii și să contribuim — fiecare în măsura postului, obligațiilor și răspunderii care îi revin — la umplerea acestor două noțiuni sacre cu acel conținut concret și necesar, fără de care ele rămîn niște ficțiuni ridicole, iar noi — o sumă de indivizi lipsiți de voință, de perseverență și, în fine, de elementul primordial al unui popor — de ceea ce numim **Demnitate națională.**

Ion CIOCANU.